

Zaopatřovací příspěvek pro mladé dospělé Jak ho získat?

Jste mladý dospělý/mladá dospělá, který/á do své zletilosti pobýval/a v náhradní rodině nebo ústavní výchově?

Studujete a chtěl/a byste studovat dál, nebo nestudujete, ale zůstáváte nezaopatřeným dítětem?

Chcete se postupně postavit na vlastní nohy a mít při tom stálou finanční podporu?

Máte možnost získat novou peněžitou podporu – zaopatřovací příspěvek!

Zaopatřovací příspěvek je opakovaná nebo jednorázová dávka určená na podporu osamostatnění mladých dospělých, kteří opustili náhradní péči.

- **opakovaný zaopatřovací příspěvek má výši 15 000 Kč/měsíc**
- **jednorázový zaopatřovací příspěvek má výši 25 000 Kč**

Co je dobré vědět (trocha teorie pro vyjasnění)?

*Za **nezaopatřené dítě** je považovaný každý mladý člověk až do 26 let věku, který se soustavně připravuje na budoucí povolání (tedy studuje v denním studiu). Na zaopatřovací příspěvek má však v určitém rozsahu navíc nárok i mladý člověk, který pobírá invalidní důchod pro invaliditu třetího stupně (tzv. plný invalidní důchod), pokud splňuje ostatní podmínky, tedy studuje v denním studiu a je mladší 26 let.*

Tip: Kdo je nebo není nezaopatřeným dítětem, nejlépe poradí sociální pracovník na úřadu práce.

Ústavní výchova (ÚV) je doba strávená v dětském domově, dětském domově se školou, diagnostickém ústavu nebo výchovném ústavu, v domově pro osoby se zdravotním postižením nebo zařízení pro děti vyžadující okamžitou pomoc (ZDVOP), pokud o tom rozhodl soud.

Pěstounská péče (PP) je doba strávená v pěstounské rodině, a to buď tak, že vhodné pěstouny pro dítě vyberou odborníci (zprostředkovaná PP) nebo ji určí soud přímo (nezprostředkovaná PP). **Pozor:** když je někdo v tzv. péči jiné osoby (svěřenectví), nepočítá se tato doba jako doba náhradní péče pro zaopatřovací příspěvek.

Tip: V jakém typu péče někdo je, se pozná z rozsudku nebo dotazem na pěstouny nebo sociální pracovníci.

Sociální pracovník – sociální kurátor je sociální pracovník/pracovnice obecního úřadu obce s rozšířenou působností (nejčastěji městský úřad) ve městě, kde bydlíte (nebo v nejbližším městě) nebo v místě Vašeho trvalého bydliště. Má na starost pomoc dospělým.

Jak na to?

Co je třeba pro získání opakovaného zaopatřovacího příspěvku udělat? (není to složité!)

1. Podat **žádost** na úřad práce v místě trvalého bydliště
2. Být **nezaopatřený** (co to znamená je popsáno výše v rámečku)
3. Doložit doklad o tom, že jste **před zletilostí pobýval/a v pěstounské rodině nebo ústavu**
4. Nebýt **pravomocně odsouzen/a** k nepodmíněnému trestu odnětí svobody za trestný čin, který dosud nebyl zahrazen
5. Mít **zpracovaný individuální plán**, který s Vámi před podáním žádosti zpracuje sociální pracovník – sociální kurátor na městském úřadě ve městě, kde žijete nebo kde máte trvalé bydliště

A co jednorázový zaopatřovací příspěvek?

Stačí jen podat žádost na úřad práce v místě bydliště a doložit doklad o tom, že jste do dne zletilost pobýval/a v pěstounské rodině nebo ústavu (bez ohledu na délku pobytu). Získat ho můžete jen jednou.

Máte další otázky? Pokračujte ve čtení!

?? kdo mi s tím vším pomůže: pěstoun, personál ústavu, pracovník/pracovnice OSPOD, sociální pracovník – sociální kurátor/ka pro dospělé, sociální pracovník/pracovnice nestátní organizace, úřad práce,... (důležité je se ptát!)

?? kam se žádost podává: na úřad práce v místě trvalého bydliště, formuláře žádostí jsou na webu <https://www.uradprace.cz/>

?? jak zjistím, jestli mám na zaopatřovací příspěvek nárok: nejlépe poradou s některým odborníkem (viz výše), pravidla nejsou složitá

?? kdy mohu o zaopatřovací příspěvek žádat: kdykoliv, dokud jste v očích zákona nezaopatřeným dítětem (tj. do 26 let, studujete nebo Vám ve studiu i v práci brání zdravotní stav, nebo jste evidován/a jako nezaměstnaný/á na úřadu práce a nemáte nárok na podporu v nezaměstnanosti)

***Například:** do svých 18 let jste pobýval/a v dětském domově, poté jste se chtěl/a raději postavit na vlastní nohy, odstěhoval/a jste se a chvíli pracoval/a, potom jste se rozhodl/a vrátit na střední školu, protože si chcete dodělat maturitu – i v tento okamžik můžete požádat o opakující se zaopatřovací příspěvek.*

?? co když jsem nebyl/a v pěstounské péči nebo v ústavu dost dlouho: postačuje doba 12 měsíců celkem strávených v pěstounské péči nebo ústavu těsně před zletilostí (nebo plnou svéprávností, pokud Vás soud „zletil“ dříve) existuje ale i řada výjimek a také možnost výjimku udělit (tzv. odstranit tvrdost zákona)

?? kde seženu doklad o tom, že jsem pobývala v pěstounské péči nebo v ústavní výchově potřebnou dobu: nejlépe na úřadu, kde sídlí OSPOD („sociálka“), která Vás měla dříve na starost, mělo by to být podle místa trvalého bydliště nebo stačí dojít na jakýkoliv úřad a s jejich pomocí svůj bývalý úřad najít, to samé platí o soudech

?? jak doložím svou nezaopatřenost: potvrzením o studiu na střední nebo vysoké škole, potvrzením od lékaře, že ze zdravotních důvodů nemůžete studovat ani pracovat, potvrzením úřadu práce, že nemáte nárok na podporu v nezaměstnanosti

Pozor: potvrzení o studiu se dokládá pravidelně, můžete studovat více škol nebo školy měnit - ale jen třikrát je možné školu změnit bezdůvodně!

?? jak doložím, že jsem nebyl/a odsouzen/a za trestný čin k nepodmíněnému trestu odnětí svobody, který mi dosud nebyl zahrazen: úřad práce si to ověří sám, z rejstříku trestů

?? kde a kdy získám individuální plán: plán s Vámi zpracuje sociální pracovník - sociální kurátor, je možné ho zpracovat kdykoliv – jen ne dříve než 6 měsíců před zletilostí

?? kdo určí, co v plánu bude: **plán by měl být napsán podle Vás!** Obsahovat to, v čem potřebujete a chcete pomoc – např. s bydlením, studiem, zaměstnáním apod. Plán se nikam neposílá, sociální pracovník – sociální kurátor k žádosti o zaopatřovací příspěvek jen potvrdí, že plán existuje.

?? kdo plnění plánu kontroluje: **nikdo!** Je to Váš plán, ale sociální pracovník – sociální kurátor musí Úřadu práce pravidelně potvrdit, že spolupracujete – jak moc a jak často si společně také stanovíte v individuálním plánu

?? musím se odstěhovat od pěstounů nebo z ústavu: nemusíte, můžete zůstat až do svých 26 let, pokud se tak s pěstouny nebo ústavem domluvíte – je tak možné i nadále čerpat některé pěstounské dávky nebo být zaopatřen ústavem (jídlo, bydlení), nebo můžete zůstat a čerpat zaopatřovací příspěvek – ale je třeba si vybrat, obojí najednou čerpat nejde

?? mám nárok na jednorázový příspěvek, pokud jsem nějaké peníze nebo dary dostal/a při odchodu z ústavu, nebo jsem dostal/a dávku pěstounské péče („odchodné“):

- pokud jste dostal/a finanční příspěvek 25 000 při ukončení pěstounské péče, jednorázový zaopatřovací příspěvek už dostat nemůžete
- pokud jste při odchodu z ústavu dostal/a peníze nebo dary v hodnotě menší než 25 000 Kč, dostanete celý jednorázový zaopatřovací příspěvek (jestli Vám v ústavu dali víc, tak jednorázový zaopatřovák už nedostanete) – je dobré tohle úřadu práce říct/napsat

Postup: jak na to

- **Máte zájem čerpat opakující se zaopatřovací příspěvek:**
 1. Kontaktujte sociálního pracovníka - sociálního kurátora na městském úřadě v místě, kde žijete
 2. Domluvte se s ní/m na zpracování individuálního plánu mladého dospělého
 3. Pokuste se zajistit doklady o svém dřívějším pobytu v pěstounské nebo ústavní péči
 4. Zajistěte si potvrzení o své nezaopatřenosti (s pomocí sociálního pracovníka - sociálního kurátora)
 5. Podejte žádost (vyplň formulář) na úřad práce v místě, kde máte trvalé bydliště
- **Máte zájem čerpat jednorázový zaopatřovací příspěvek:**
 1. Podejte žádost na úřad práce v místě, kde máte trvalé bydliště
 2. Uveďte čestné prohlášení, že jste neobdržel/a „odchodné“ z ústavu v hodnotě 25 000 Kč nebo vyšší

... a nebojte se říci si pomoc!:)